

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.11.2020
COM(2020) 754 final

2020/0333 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στην Ιρλανδία, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου (στο εξής: κανονισμός SURE) καθορίζει το νομικό πλαίσιο για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική διαταραχή, οφειλόμενη στην έξαρση της νόσου COVID-19, ή που απειλούνται σοβαρά από την εν λόγω διαταραχή. Η στήριξη στο πλαίσιο του SURE χρησιμεύει για τη χρηματοδότηση, πρωτίστως, συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας ή παρόμοιων μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία των μισθωτών και των αυτοαπασχολούμενων και, ως εκ τούτου, στη μείωση του ποσοστού ανεργίας και της απώλειας εισοδήματος, καθώς και για τη χρηματοδότηση, επικουρικά, ορισμένων μέτρων που αφορούν την υγεία, ιδίως στον χώρο εργασίας.

Στις 27 Οκτωβρίου 2020, η Ιρλανδία ζήτησε χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση στο πλαίσιο του κανονισμού SURE. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού SURE, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβούλευση με τις ιρλανδικές αρχές για να εξακριβώσει την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και των προβλεπόμενων δαπανών που συνδέονται άμεσα με προσωρινό πρόγραμμα επιδότησης μισθού που θεσπίστηκε για την αντιμετώπιση της πανδημίας της νόσου COVID-19. Ειδικότερα, το πρόγραμμα αυτό επιδοτεί μέρος του μισθολογικού κόστους του εργοδότη σε περιπτώσεις στις οποίες η επιχειρηματική δραστηριότητα του εργοδότη έχει πληγεί από τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν λόγω της κρίσης της COVID-19. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό σε εργοδότες που δεν προβαίνουν σε απολύσεις προσωπικού και αποσκοπεί στη στήριξη της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων και στη διατήρηση της σχέσης μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου. Το πρόγραμμα εφαρμόστηκε από την 26η Μαρτίου 2020 έως την 31η Αυγούστου 2020. Αρχικά, και μέχρι τις 3 Μαΐου 2020, το πρόγραμμα επιδότησης επέστρεφε στους εργοδότες έως 410 EUR την εβδομάδα κατ' ανώτατο όριο για κάθε εργαζόμενο που πληρούσε τις προϋποθέσεις. Από την 4η Μαΐου 2020, η καταβολή της επιδότησης μετατράπηκε σε σύστημα βασιζόμενο στις προηγούμενες καθαρές εβδομαδιαίες αποδοχές κάθε μισθωτού, με επιστροφή στους εργοδότες ποσοστού μεταξύ 70 % και 85 % των καθαρών αποδοχών του εργαζομένου, με ανώτατο όριο τα 350 EUR ή τα 410 EUR εβδομαδιαίως, ανάλογα με το μισθολογικό επίπεδο.

Η Ιρλανδία διαβίβασε στην Επιτροπή τις σχετικές πληροφορίες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα στοιχεία, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να εκδώσει εκτελεστική απόφαση για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ιρλανδία, στο πλαίσιο του κανονισμού SURE, προς στήριξη του ανωτέρω μέτρου.

• Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, βάσει του οποίου υποβάλλεται η πρόταση.

Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει μία άλλη πράξη της ενωσιακής νομοθεσίας για την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, δηλ. τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) (στο εξής: κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002). Στις 30 Μαρτίου, εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/461 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εν λόγω πράξης με επέκταση του πεδίου εφαρμογής της, ώστε να καλυφθούν σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον

τομέα της δημόσιας υγείας και να καθοριστούν ειδικές ενέργειες που να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση εντάσσεται σε δέσμη μέτρων για την αντιμετώπιση της τρέχουσας πανδημίας της νόσου COVID-19, όπως η «Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού», και συμπληρώνει άλλα μέσα που στηρίζουν την απασχόληση, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) / το InvestEU. Αξιοποιώντας τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις στη συγκεκριμένη περίπτωση της έξαρσης της νόσου COVID-19 για τη στήριξη των κρατών μελών, η παρούσα πρόταση λειτουργεί ως δεύτερη γραμμή άμυνας για να χρηματοδοτηθούν συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα και να προστατευθούν θέσεις εργασίας και, ως εκ τούτου, μισθωτοί και αυτοαπασχολούμενοι από τον κίνδυνο ανεργίας.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση για την παρούσα πράξη είναι ο κανονισμός 2020/672 του Συμβουλίου.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η πρόταση αποτελεί συνέχεια σε αίτημα ενός κράτους μέλους και επιδεικνύει ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, με την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση υπό τη μορφή προσωρινών δανείων σε ένα κράτος μέλος που πλήττεται από την έξαρση της νόσου COVID-19. Ως δεύτερη γραμμή άμυνας, αυτή η χρηματοδοτική συνδρομή στηρίζει τις αυξημένες δημόσιες δαπάνες της κυβέρνησης του εν λόγω κράτους μέλους, σε προσωρινή βάση, για τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και για παρόμοια μέτρα, που θα το βοηθήσουν να προστατεύσει θέσεις εργασίας και, ως εκ τούτου, τους μισθωτούς και τους αυτοαπασχολούμενους έναντι του κινδύνου της ανεργίας και της απώλειας εισοδήματος.

Η εν λόγω στήριξη θα βοηθήσει τον πληθυσμό που πλήττεται, και συμβάλλει στον μετριασμό του άμεσου κοινωνιακού και οικονομικού αντικτύπου της παρούσας κρίσης λόγω της νόσου COVID-19.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση τηρεί την αρχή της αναλογικότητας. Δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκονται με τη νομική πράξη.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Λόγω της επείγουσας ανάγκης να καταρτιστεί η πρόταση ώστε να μπορέσει να εκδοθεί εγκαίρως από το Συμβούλιο, δεν ήταν δυνατόν να διεξαχθεί διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της πρότασης, δεν διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να συνάπτει δάνεια στις χρηματοπιστωτικές αγορές με σκοπό να τα χορηγεί στο κράτος μέλος που ζητεί χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μέσου SURE.

Πέραν της παροχής εγγυήσεων από τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο ενσωματώνονται και άλλες διασφαλίσεις με στόχο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα του συστήματος:

- αυστηρή και συντηρητική προσέγγιση όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση·
- κατάρτιση του χαρτοφυλακίου δανείων που περιορίζει τον κίνδυνο συγκέντρωσης, την ετήσια έκθεση και την υπερβολική έκθεση σε μεμονωμένα κράτη μέλη, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη δυνατότητα παροχής επαρκών πόρων στα κράτη μέλη που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη· και
- δυνατότητες αναχρηματοδότησης του χρέους.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στην Ιρλανδία, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19¹, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 27 Οκτωβρίου 2020, η Ιρλανδία ζήτησε χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, με σκοπό να συμπληρώσει τις εθνικές της προσπάθειες για την αντιμετώπιση του αντικτύπου της πανδημίας της COVID-19 και να ανταποκριθεί στις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της επιδημικής έκρηξης για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους.
- (2) Η έξαρση της νόσου COVID-19 και τα έκτακτα μέτρα που εφάρμοσε η Ιρλανδία για να περιορίσει την έξαρση και τον κοινωνικοοικονομικό της αντίκτυπο, καθώς και τις επιπτώσεις της στην υγεία, αναμένεται να έχουν δραματικές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, η Ιρλανδία αναμένεται να έχει έλλειμμα γενικής κυβέρνησης και χρέος 6,8 % και 63,1 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), αντίστοιχα, έως τα τέλη του 2020, ενώ το ΑΕΠ της χώρας προβλέπεται να μειωθεί κατά 2,3 % το 2020.
- (3) Η έξαρση της νόσου COVID-19 έχει ακινητοποιήσει σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού στην Ιρλανδία. Αυτό οδήγησε σε αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών της Ιρλανδίας σε σχέση με το προσωρινό πρόγραμμα επιδότησης μισθού, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη (4).
- (4) Ο νόμος του 2020 περί μέτρων έκτακτης ανάγκης υπέρ του δημοσίου συμφέροντος (Emergency Measures in the Public Interest (Covid-19) Act), και ειδικότερα το άρθρο 28 με τίτλο «Covid -19: temporary wage subsidy provisions», στο οποίο γίνεται παραπομπή στο αίτημα που υπέβαλε η Ιρλανδία στις 27 Οκτωβρίου 2020, θέσπισε πρόγραμμα που επιδοτεί μέρος του μισθολογικού κόστους του εργοδότη σε περιπτώσεις στις οποίες η επιχειρηματική δραστηριότητα του εργοδότη έχει πληγεί από τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν λόγω της κρίσης της COVID-19. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό σε εργοδότες που δεν προβαίνουν σε απολύσεις προσωπικού και αποσκοπεί στη στήριξη της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων και στη διατήρηση

¹ ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1.

της σχέσης μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου. Το πρόγραμμα εφαρμόστηκε από την 26η Μαρτίου 2020 έως την 31η Αυγούστου 2020. Αρχικά, μέχρι τις 3 Μαΐου 2020, το πρόγραμμα επιδότησης επέστρεφε στους εργοδότες έως 410 EUR την εβδομάδα κατ' ανώτατο όριο για κάθε εργαζόμενο που πληρούσε τις προϋποθέσεις. Από την 4η Μαΐου 2020, η καταβολή της επιδότησης μετατράπηκε σε σύστημα βασιζόμενο στις προηγούμενες καθαρές εβδομαδιαίες αποδοχές κάθε μισθωτού, με επιστροφή στους εργοδότες ποσοστού μεταξύ 70 % και 85 % των καθαρών αποδοχών του εργαζομένου, με ανώτατο όριο τα 350 EUR ή τα 410 EUR εβδομαδιαίως, ανάλογα με το μισθολογικό επίπεδο.

- (5) Η Ιρλανδία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 προκειμένου να ζητήσει χρηματοδοτική συνδρομή. Η Ιρλανδία υπέβαλε στην Επιτροπή κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία οι πραγματικές δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 2 473 887 900 EUR από την 1η Φεβρουαρίου 2020, λόγω του αυξημένου ποσού που συνδέεται άμεσα με το προσωρινό πρόγραμμα επιδότησης μισθού. Πρόκειται για αιφνίδια και σοβαρή αύξηση, δεδομένου ότι το νέο μέτρο καλύπτει σημαντικό ποσοστό των επιχειρήσεων και του εργατικού δυναμικού στην Ιρλανδία.
- (6) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Ιρλανδίας και εξακρίβωσε την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών δημόσιων δαπανών που συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, όπως αναφέρεται στο αίτημα της 27ης Οκτωβρίου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.
- (7) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρασχεθεί χρηματοδοτική συνδρομή, ώστε να βοηθηθεί η Ιρλανδία να αντιμετωπίσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της σοβαρής διαταραχής της οικονομικής δραστηριότητας που προκάλεσε η έξαρση της νόσου COVID-19. Η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει τις αποφάσεις σχετικά με τη ληκτότητα, το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων και τμηματικών εκταμιεύσεων σε στενή συνεργασία με τις εθνικές αρχές.
- (8) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση τυχόν διαδικασιών οι οποίες αφορούν τις στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις.
- (9) Η απόφαση παροχής χρηματοδοτικής συνδρομής λήφθηκε λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων και αναμενόμενων αναγκών της Ιρλανδίας, καθώς και των αιτημάτων για χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, και παράλληλα με εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ιρλανδία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

Άρθρο 2

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Ιρλανδίας δάνειο ανώτατου ύψους 2 473 887 900 EUR. Το δάνειο έχει μέγιστη μέση ληκτότητα 15 ετών.
2. Η περίοδος διαθεσιμότητας της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγείται με την παρούσα απόφαση είναι 18 μήνες, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την παραγωγή αποτελεσμάτων της παρούσας απόφασης.
3. Η Επιτροπή θέτει την ενωσιακή χρηματοδοτική ενίσχυση στη διάθεση της Ιρλανδίας σε οκτώ δόσεις κατ' ανώτατο όριο. Μία δόση δύναται να εκταμιευθεί σε ένα ή περισσότερα τμήματα. Η ληκτότητα των τμηματικών εκταμιεύσεων της πρώτης δόσης δύναται να είναι μεγαλύτερη από τη μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προθεσμίες λήξης των περαιτέρω τμηματικών εκταμιεύσεων καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να τηρείται η μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν θα έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση όλων των δόσεων.
4. Η πρώτη δόση αποδεσμεύεται υπό την προϋπόθεση της έναρξης ισχύος της δανειακής συμφωνίας που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.
5. Η Ιρλανδία καταβάλλει το κόστος της χρηματοδότησης της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 για κάθε δόση, συν τα τυχόν τέλη, έξοδα και δαπάνες της Ένωσης που προκύπτουν από χρηματοδότηση σχετιζόμενη με το δάνειο που χορηγήθηκε δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.
6. Η Επιτροπή αποφασίζει για το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων, καθώς και για το ύψος των τμηματικών εκταμιεύσεων.

Άρθρο 3

Η Ιρλανδία μπορεί να χρηματοδοτήσει το προσωρινό πρόγραμμα επιδότησης μισθού που επιδοτεί μέρος του μισθολογικού κόστους του εργοδότη σε περιπτώσεις στις οποίες η επιχειρηματική δραστηριότητα του εργοδότη έχει πληγεί από τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν λόγω της κρίσης της COVID-19 και στις οποίες διατηρείται η σχέση εργασίας, όπως προβλέπεται στον νόμο του 2020 περί μέτρων έκτακτης ανάγκης υπέρ του δημοσίου συμφέροντος (Emergency Measures in the Public Interest (Covid-19) Act), και ειδικότερα το άρθρο 28 με τίτλο «Covid -19: temporary wage subsidy provisions».

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας.

Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησής της στον αποδέκτη.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος